

Zpráva z konference IMISCOE 2019

Ve švédském Malmö se ve dnech 26. až 28. června 2019 uskutečnil šestnáctý ročník konference IMISCOE. Malmö je město, kde před dvaceti lety žilo jen 20 % dnešních obyvatel. Dnešní obyvatelé pocházejí ze 170 zemí světa, a tedy Malmö je ideální město pro konání migrační konference. Nehledě na to, že zde sídlí jeden z dlouholetých členů sítě IMISCOE – Institute for Studies of Migration, Diversity and Welfare (MIM) z Malmö University, který již podruhé pořádá výroční konference sítě IMISCOE.

IMISCOE (International Migration, Integration and Social Cohesion in Europe) je evropská síť vědců z různých oborů společenských věd, kteří se zabývají tématem mezinárodní migrace obyvatelstva. Tato síť se začala rozvíjet kolem roku 2005 na Amsterodamské univerzitě na Institutu Migration and Ethnic Studies kolem Rinuse Penninx, Jana Ratha a dalších. IMISCOE má dnes 55 členských institucí z celé Evropy a zájem mají i z jiných kontinentů. Individuální členství si ročně zaplatí kolem tisíce vědců. IMISCOE nabízí možnost zapojení do pracovních skupin podle předmětu zájmu, vydává časopis *Comparative Migration Studies*, podporuje společné publikace, vyhlašuje nejlepší doktorskou práci a pořádá konference včetně každoroční výroční.

Výroční konference má vždy své hlavní téma, o kterém, včetně místa konání, rozhoduje rada tvořená vedoucími členských institucí. Tématem šestnácté výroční konference byla integrace a sociální soudržnost. Přestože je téma konference dané, jednotlivé panely a příspěvky jsou velmi pestré. Za necelé tři dny proběhlo v Malmö 164 paralelně běžících sekcí (patnáct sekcí běžících najednou), kde bylo prezentováno přes 650 příspěvků. I přesto byli pořadatelé nuceni z kapacitních důvodů jednu třetinu příspěvků odmítnout. Vedle jedno-

vých sekcí mají prezentace pozvaní hosté (keynote speakers). V Malmö to byl Douglas Massey, jehož stěžejní prací je nalezení teoretického vysvětlení důvodů migrace. Douglas Massey přinesl zprávu o změně hlavních motivů migrace. Na konci 20. století byla většina přistěhovalců k pohybu motivována touhou zlepšit své ekonomické blaho prostřednictvím přístupu k pracovním místům a mzdám v bohatších zemích. Ovšem na počátku 21. století je imigrace stále více motivována touhou uniknout hrozbám spojeným se změnou klimatu, násilí a selhání státu. To přináší velmi odlišné vzorce migrace a selektivity migrantů. Douglas Massey dále upozornil na nesoulad mezi realitou migrační situace a přijímanými politikami v USA, které více reflektují rostoucí populismus a xenofobii než danou situaci.

V příspěvcích převažovaly koncepční a metodologické přístupy k pochopení rostoucí rozmanitosti a složitosti mezinárodní migrace a jejích důsledků pro vysílající a přijímající společnosti. Témata panelů i jednotlivých příspěvků byla i velmi aktuální. Týkala se Brexitu, tzv. uprchlické krize a integrace uprchlíků, připravenosti evropské infrastruktury, teoretického redefinování konceptu integrace atd. Zajímavý výzkumný projekt přinesl Maurice Crul se svým týmem v panelu nazvaném *Stát se menšinou* (Becoming a Minority) tím, že cílem výzkumu nebyli migranti, ale původní obyvatelé Amsterodamu, kteří se stali v některých částech města menšinou. Jejich zajímavým zjištěním bylo, že tato proměna vyhovuje movitějším, kteří v etnické pestrosti vidí obohacení a zůstanou. Při opačném vnímání se přestěhují. Nicméně v těchto čtvrtích zůstávají méně movitější obyvatelé, kteří i přestože jim situace nevyhovuje, nemají možnost realizovat změnu svým stěhováním.

Dita Čermáková
Přírodovědecká fakulta,
Univerzita Karlova, Praha